

Nikada nije postojao, i možda još mnogo stoljeća neće postojati, ni izvanredniji ni izvrsniji minijaturist, ili da tako kažemo slikar malih stvari, nego što je bio Don Julije Klović, jer on je daleko nadmašio sve one koji su se ikad ogledali u toj vrsti slikarstva. Rodio se u zemlji slavenskoj iliti u Hrvatskoj, u selu koje se zove Grižane, u biskupiji modruškoj...

Giorgio Vasari, Životi slavni slikara
Firenze 1568.

O 400 - obljetnici smrti
Spomenik podigli

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti u Zagrebu, Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu,
Skupština općine Crikvenica, Društvo za zaštitu kulturne baštine i prirode Vinodola u Crikvenici.
1978.

Domaća folklorna skupina u priredbi izvela je igru na sopilama i recitirala čakavsku pjesmu I. Goluba o Kloviću. U Grižanama su održana četiri referata o Kloviću i njegovu zavičaju. I. Barbarić dao je presjek kroz život i opus Klovićev, Stanko Jurdana vodio je pomoću foto-materijala tragom Klovića u njegovu zavičaju, a Radmila Matejčić dala je pregled prošlosti Vinodola i panoramski prikaz spomenika kulture, dok je J. Stošić govorio o renesansi u Klovićevu zavičaju. Sudionici simpozija bili su igrom sopila dočekani od mještana Drivenika, Bribira i Novog Vinodolskog.

U Zagrebu je 5. svibnja otvorena izložba o Kloviću u Strossmayerovoj galeriji koja je uz reprodukcije Klovićevih radova sadržavala i Misal biskupa Šimuna Erdödyja i grafike prema Klovićevim invencijama što se nalaze u Zagrebu. Nakon mjesec dana izložba je prenesena u Crikvenicu, kojoj je poklonjena za stalni postav u muzeju (uz izuzetak spomenutog Misala i grafika).

U nekadanjoj pavlinskoj, sada župnoj crkvi u Crikvenici održan je 23. rujna 1978. spomen o Kloviću svečanom staroslavenskom liturgijom s paramentima i insignijama iz drevnih vremena, pod predsjedanjem riječkog metropolite mons. J. Pavlišića i s referatima M. Bogovića o Vinodolu u Klovićevo doba te B. Fučića o životu i djelu Klovićevu.

Pošta SFR Jugoslavije je o 400. obljetnici J. Klovića izdala dvije marke, jednu od 4,90 dinara koja predočuje jednu Klovićevu minijaturu, drugu od 10,00 koja reproducira El Grecov portret Klovića. Prvi dan puštanja marke u opticaj jest 14. siječnja 1978. Žig: „PRVI DAN ZAGREB 14. 1. 1978. Julije Klović 1498- 1578“.

JUBILARNA PROSLAVA JAKOVA SELEČIĆA

26. i 27. kolovoza 1978. održana je u Smokvici na otoku Korčuli jubilarna proslava Jakova Salečića (Šale) u povodu 300. obljetnice njegova rođenja.

Proslavu je uvodnom riječi otvorio župnik Smokvice don Stanko Lasić. Zatim je dr Vinko Foretić održao predavanje u kojemu je dao opći prikaz o Jakovu Salečiću. Slijedila su, istog dana, predavanja opata Iva Matijaca „O Salečiću kao korčulanskom kanoniku“, Mons. Ante Dračevca „O Salečićevoj teološkoj dizertaciji“ te don Bože Braničevića „O Salečićevoj raspravi: Da li se riječ biothanathos prikladno tumači u „ilirskom“ (hrvatskom) jeziku riječju vukodlak“. Bilo je predviđeno i predavanje o Salečićevoj ulozi u hrvatskoj arheologiji, ali nije održano.

Slijedećeg dana 27. kolovoza proslava je započela u 10 sati liturgijskim slavljem, koje je predvodio opat Ivo Matijaca, a koncelebriralo je nekoliko svećenika. Nakon toga otkrivena je spomen-ploča Jakovu Salečiću u župskoj crkvi. Pritom je dr V. Foretić prisutnom narodu u kraćem govoru iznio značenje Salečića. Poslije podne održana je svečana akademija. O. Anđelko Fazinić održao je predavanje „O Salečiću kao hrvatskom pjesniku“. Željšan Salečić deklamirao je Salečićevu pjesmu „U smrt Petra Kanavelića“, a nekoliko je djevojaka izvelo ples vila iz Salečićeve pjesme „Na piru“. Kao posljednju točku akademije župska zajednica Smokvice vrlo je uspješno izvela Sofoklovu tragediju „Antigonu“ u 7 činova.

Održana predavanja osvijetlila su Jakova Salečića kao teologa, učenjaka i pjesnika. Rođen 1678. god. u Smokvici, postao je svećenikom, doktorirao iz teologije, bio izabran za kanonika korčulanskog kaptola i u toj službi ostao do smrti 1747. No, pored tih svojih dužnosti, bavio se poviješću i arheologijom istražujući starine na otoku Korčuli; stare grobove, natpise i novac, prehistorijske gomile na vrhovima brda i brežuljaka; donosi u prijepisu natpis na Otoku (Badiji) iz rimskog vremena, obavještava o vrlo važnom i zagonetnom natpisu na Dradinskom privoru kod Smokvice s ucertanim faksimilom, a taj natpis, prema riječima dr. V. Foretića, i danas predstavlja još uvijek neriješen znanstveni problem. O Salečićevim istraživanjima pisao je Šime Ljubić u Vjesniku hrvatskog arheološkog društva (1886). – Korčulanski liječnik Antun Paulini, mlađi suvremenik Salečića, u svojem djelu „Storia ecclesiastico-profana di Curzola“, navodi ova Salečićeva znanstvena djela: O dolasku sv. Pavla Apostola na Mljet, otok Dalmacije; Tumačenje o riječi Biothanatos – Vukodlak; Uzrok plodnosti zemlje; O crnoj boji crnaca; O domovini sv. Jerolima; O Oneu gradu Dalmacije; O tome da je na Lastovu, a ne na Hvaru iznio pobjedu Petar Orseolo, dužd Mlečana; Tumačenje natpisa nađenih u najnovije vrijeme kraj Dubrovnika u ruševinama Epidaura, u Pulji, uz razne druge. – Sve te radove Salečić je zbog znanstvenog interesa, a prema običaju onoga vremena, pisao na latinskom i talijanskom. Za neka znanstvena pitanja obraćala mu se i Kraljevska akademija znanosti u Parizu.

Salečić se bavio i pjesništvom. Sačuvane su nam dvije njegove pjesme: „Na piru“, prigodom vjenčanja Franje Cipika, i „U smrti gospodina Petra Kanavelovića.“ Salečić je suvremenik korčulanskog pjesnika. Obje su pjesme poduljeg sadržaja. No, Paulini piše u spomenutom djelu da je Salečić spjevao „molte composizioni anco Illiriche con cui meritò d'esser presciolto per imitare da vari.“ Dakle ne samo ove dvije, nego i druge je pjesme ispjevao na hrvatskom jeziku. Pjesnički mu je jezik dubrovački, ali u duhov-

nom. kulturnom i rodoljubnom pogledu pripada pjesnicima iz svećeničkog staleža, koji su nicali na otoku Korčuli i na području Dalmacije.

Za ocjenu značenja Salečića kao kulturnog radnika dr. V. Foretić naveo je u svojem predavanju kako su Salečića, pored Antuna Paulina, cijenili Filip Riceputi, F. M. Appendini, Šime Ljubić, Šimun Ferrari–Cupilli, korčulanski povjesničar Nikola Ostojić. Njegove su se pjesme u 18. i 19. stoljeću prepisivale, a spominju ga i povjesničari hrvatske književnosti, kao Fancev i Kastropil. Prema mišljenju dr. V. Foretića, značenje Jakova Salečića ne smije se precijeniti, ali mu u hrvatskoj kulturnoj prošlosti treba dati mjesto koje mu pripada. O njemu će se moći više reći, ako se pronađu i prouče njegovi znanstveni radovi.

Jubilarna proslava Jakova Salečića je uspjela. Predavači su se rado odazvali i solidno spremili svoja predavanja. No, posebno su za taj uspjeh zaslužni dr. V. Foretić i župnik Smokvice Stanko Lasić. Dr. V. Foretić bio je glavni pokretač ove proslave i mnogo se za nju založio, dok je vel. Lasić uložio mnogo truda u organiziranje i izvedbu čitavog programa ove proslave. Bilo bi korisno kada bi se objelodanila sva predavanja, makar i u skromnom obliku.

A. L. FAZINIĆ

MEDUNARODNI ZNANSTVENI SIMPOZIJ O CRKVENOJ POVIJESTI HRVATA
Religiozni, moralni i društveni život i splitski sabori u X. i XI. stoljeću
(Split, 26.–30. rujna 1978.)

Simpozij je pokrenuo Papinski odbor za povijesne znanosti iz Vatikana na poticaj splitskog nadbiskupa dr. Frane Franića. Pripreme je vodio posebni odbor kojemu je na čelu bio mons. Michele Maccarrone, predsjednik spomenutog papinskog odbora i profesor crkvene povijesti na Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu, a poslove glavnog tajnika vodio je dr. Atanazije Matanić OFM, profesor na Papinskom ateneju Antonianum u Rimu. Pripremni odbor djelovao je u dva odjela. Jednome je sjedište bilo u Rimu, a drugome u Splitu. Pošto su razni stručnjaci iz domovine i inozemstva prihvatili aktivno sudjelovati i predložili teme svojih predavanja, tiskan je u Rimu najprije provizorni, a potkraj svibnja već i konačni program simpozija na francuskom jeziku, koji je poslije u Splitu objavljen i na hrvatskom.

Simpozij je svečano otvoren navečer 26. rujna 1978. g. u drevnoj splitskoj katedrali, mjestu održavanja brojnih pokrajinskih i dijecezanskih sinoda, od one iz 925. g. pa da-